

غفلت از فرصت‌ها و رحم‌های زمانی؛ پیامدها و راه‌های پیشگیری از آن

اشاره‌ای به اهمیت رحم‌های زمانی و مفهوم «غفلت از فرصت‌ها»

یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین عوامل شقاوت و بدبختی آدمی، غفلت است. اساساً وقتی سخن از غفلت به میان می‌آید، به این معناست که امری حقیقی وجود دارد که انسان نسبت به آن غفلت ورزیده و به آن توجهی ندارد. غفلت در فلسفه اسلامی مفهوم وسیع و گسترده‌ای دارد و شامل غفلت از خداوند، غفلت از معنویات، غفلت از شیطان، غفلت از معاد، غفلت از عمر، غفلت از استعدادها و در بیان کلی غفلت از اموری می‌شود که به نوعی با سعادت ما ارتباط دارد.

در این میان، یکی از مهم‌ترین انواع غفلت‌ها، «غفلت از فرصت‌ها و زمان‌های ویژه عمر» است. بدون شک در مسیر پر پیچ و خم زندگی هر کدام از ما، موقعیت‌ها و فرصت‌های طلایی فراوانی در تمامی شئون مادی و معنوی قرار می‌گیرد که مانند ابر بهاری در حال گذرند و ممکن است بر اثر غفلت و بی‌توجهی ما با چشم بر هم زدنی، به سرعت از دست رفته و چیزی جز حسرت برایمان باقی نگذارند. ما نمی‌توانیم فرصت‌ها را در گاو صندوق منزل خود ذخیره کنیم تا هر وقت دلمان خواست استفاده کنیم؛ زیرا فرصت‌ها محدودند و اگر به درستی و در زمان خودشان استفاده نشوند، چندان فایده‌ای برایمان نخواهند داشت.

گاه از یک فرصت کوتاه و به ظاهر ناچیز می‌توان در بُعد مادی و معنوی، به نتایجی رسید که در تمام طول عمر معمولی یک فرد هم قابل دستیابی نیست؛ یقیناً اگر همه ساعت‌های عمر ما دارای ارزش و قیمت مساوی بودند، شرایط بسیار سخت و خطرناک می‌شد؛ زیرا در این صورت، مثلاً برای جبران پنجاه سال عمر تلف شده خود، به پنجاه سال دیگر نیاز داشتیم؛ از این‌رو خداوند متعال ایامی را به طور خاص و ویژه برای سبقت گرفتن ما قرار داده تا در مدتی کم، جبران مافات و سال‌های از دست رفته شود. کما اینکه در روایات نیز تأکید شده است خود را در معرض نسیم‌های الهی و معنوی قرار دهید تا رستگار شوید.^۱ در همین راستا،

^۱ رسول خدا (صلی‌الله علیه و آله و سلم) می‌فرماید: «إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامٍ دَهْرَكُمْ تَفْخَاتٍ أَلَّا تَعْتَرِضُوا لَهَا»

قوی‌ترین رحم‌های زمانی که خداوند متعال به آن‌ها عنایت ویژه نشان داده، ماه‌های رجب، شعبان و ماه مبارک رمضان است. نورانیت و قدرت ماه رجب به اندازه‌ای است که می‌تواند معادل ۶۰ سال برای ما سازندگی ایجاد کند.

اگر کسی واقعاً دلش بیدار شده باشد و خودش را نه به صورت یک بدن و جسم؛ بلکه به صورت انسان سالکی ببیند که به سمت ابدیت در حرکت است، کاملاً می‌فهمد که این زمان، زمان بسیار خاصی است و با زمان‌های دیگر خیلی فرق دارد و می‌تواند تحول زیادی در نفس ایجاد کند. متأسفانه بسیاری از انسان‌ها این فرصت‌های طلایی را به راحتی از دست می‌دهند؛ به گونه‌ای که ماه رجب هم مثل ماه‌های قبل از آن می‌گذرد و همین‌طور ماه شعبان برایشان فرقی با ماه‌های دیگر نمی‌کند و ماه رمضان نیز به همین صورت سپری می‌شود!

پیشگیری و درمان غفلت از فرصت‌ها

بنا بر آنچه گفته شد، بزرگترین هنر زندگی، استفاده از فرصت‌های بی‌نظیری است که بر ما می‌گذرد و زمان استفاده از آن‌ها نیز محدود است. اکنون سؤال این است که چه کنیم تا در دام غفلت گرفتار نشویم و با زیرکی تمام بتوانیم از تک‌تک این فرصت‌ها و نسیم‌های رحمانی نهایت استفاده را ببریم؟

همان‌طور که پیش‌تر گفتیم، یک ساعت از رحم زمانی، معادل ده‌ها یا حتی هزار ساعت از زمان‌های دیگر سازندگی دارد. ما باید از قیمت و ارزش زمان‌های مختلف مطلع باشیم تا بتوانیم بهترین استفاده را از آن‌ها ببریم؛ مطمئناً یک انسان هوشیار که خود را شناخته و ابدیت را باور کرده، یک تقویم عبادی که در آن اندازه و ارزش زمان‌ها ثبت شده است، برای خود تهیه می‌کند؛ زیرا می‌داند زمان‌های مختلف، دارای ارزش‌های متفاوتی هستند.

برای استخراج ارزش زمان‌ها، دو کتاب بسیار مهم و کاربردی [مفاتیح‌الجنان](#) و [المراقبات](#) پیشنهاد می‌شود. کتاب مفاتیح‌الجنان به معنای کلیدهای بهشت‌ها، تألیف شیخ عباس قمی، کتابچه‌ای دقیق و ریاضی است

که کاملاً با آخرت تنظیم شده است و کل ۳۶۵ روز سال را تجزیه ریاضی کرده و ارزش روزها و ساعت‌های آن را مشخص کرده است. کتاب المراقبات، تألیف مرحوم میرزا جواد آقا ملکی تبریزی نیز کتابی بسیار عمیق و کاربردی می‌باشد؛ ما با استفاده از این کتاب می‌توانیم رحم‌های زمانی را در طول سال شناسایی کرده و از آن‌ها برای سازندگی و جبران گذشته استفاده کنیم. این کتاب‌ها در نقش کمک مربی و دارای قواعد خاص می‌باشند؛ اگر نتوانیم از این قواعد به طور تخصصی استفاده کنیم، رحم‌های زمانی زیادی را از دست می‌دهیم؛ حتی ممکن است با بی‌سلیقگی و انتخاب یک خوراک یا زمان نامناسب، حال روحی خود را خراب کنیم.

در این مقاله ضمن اشاره به قدرت جبران‌پذیری رحم‌های زمانی، درباره مفهوم غفلت از فرصت‌ها و رحم‌های زمانی صحبت کردیم و گفتیم که تنبلی و غفلت در هر کدام از رحم‌های زمانی رجب، شعبان و رمضان، ما را از کسب خیرات و برکات زمان‌های بعدی محروم خواهد کرد. در خصوص درمان غفلت و بی‌توجهی به این ایام نیز دو راهکار پیشنهاد شد.

شما چه راهکارهای دیگری را پیشنهاد می‌کنید که به کمک آن‌ها بتوانیم از فرصت‌ها و ایام ویژه عمرمان نهایت استفاده را ببریم و در دام غفلت گرفتار نشویم؟ منتظر شنیدن نظرات ارزشمندتان هستیم.